

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну наукову працю Дзіковського Максима Романовича на тему:
«Правові основи організації та діяльності австрійського Адміністративного
Трибуналу 1875-1918 рр.: історико-правове дослідження», яку подано на
здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081- Право

Дисертаційна робота Дзіковського М.Р. присвячена здійсненню теоретико-правових засад закономірностей і особливостей організації та діяльності Адміністративного Трибуналу Австрії (1875-1918 рр.). Реформування судової системи України потребує, з-поміж іншого, об'єктивного наукового вивчення та використання і національного, і міжнародного правового досвіду, що допоможе створити модель судової системи в Україні відповідно до міжнародно-правових стандартів.

Актуальність теми дослідження Дзіковського М.Р. полягає в необхідності формування судових органів відповідно до європейських стандартів, а також дослідження адміністративного судочинства в історико-правовому процесі становлення правових держав європейського типу. Розвиток австрійської історичної моделі адміністративної моделі правосуддя є одним з необхідних елементів класичного європейського шляху до верховенства права та правової держави. Реформування системи адміністративних судів ознаменувало не лише розрізнення публічного та приватного права, що мало важливе значення для функціонування публічної влади, але й можливість для громадян оскаржувати дії органів публічної влади і у такий спосіб обмежувати свавілля посадових осіб органів публічної влади.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано відповідно до у межах науково-дослідних робіт кафедри адміністративного та фінансового права юридичного факультету Львівського

національного університету імені Івана Франка «Адаптація адміністративного та фінансового законодавства України до права Європейського Союзу» (державна реєстрація 0119U002407; 01.2019-12.2021 рр.).

Наукова новизна дослідження Дзіковського М.Р. полягає у тому, що дисертація є першим комплексним спеціальним науковим дослідженням правових основ організації та діяльності Адміністративного Трибуналу Австрії (1875-1918 рр.). У роботі з'ясовано, що утворення та діяльність Адміністративного Трибуналу Австро-Угорщини є історичною закономірністю історико-правового процесу трансформації держави з абсолютної монархії у конституційну практичної реалізації ідей правової держави вимогам створеним незалежної судової влади, що гарантує розподіл влади, верховенство права, захист громадян від порушень їх прав державною владою; показано розвиток суду адміністративної юрисдикції в Австро-Угорщині як складову взаємопов'язаних історично-правових порядків становлення державного механізму Австро-Угорської монархії становлення і розвитку конституціоналізму, системи буржуазного австрійського права, адміністративного права як її галузі; обґрунтовано положення про Адміністративний Трибунал як правотворчий орган, який реалізував тогочасну адміністративно-правову доктрину, зокрема закріпив у судовій практиці поняття публічного інтересу.

Дослідження Дзіковського М.Р. має окрім наукового вагоме практичне значення, яке полягає в тому, що положення, обґрунтовані у дослідженні, сприяють поглибленню та збагаченню української правничої науки новими знаннями стосовно організації та діяльності Адміністративного Трибуналу Австрії 1875-1918 рр.

У розділі 1 «Історіографія, джерельна база та методологічні дослідження» автор висвітлив питання історіографії та джерельної бази дослідження, а також методолгію його проведення.

У розділі 2 «Австрійський Трибунал у державному механізмі Австро-Угорщини» дисертант обґрунтовує становлення адміністративного

судочинства у країнах Європи. Також надає детальну характеристику організації публічної влади Австро-Угорщини у відповідний. Досліджуваний період. Особлива уваги придієна питанням судової системи Австрії за Конституцією 1867 р., передумовам прийняття Закону «Про Адміністративний Трибунал», а також розробці на основі положення законопроекту «Про Крайовий Адміністративний Трибунал у Галичині 1907р.

У розділі 3 «Порядок формування, структура та юрисдикція Адміністративного Трибуналу Австрії 1875-1918 рр.» автор охарактеризовує структуру та повноваження Адміністративного Трибуналу Австрії, юрисдикцію цього Трибуналу.

У четвертому розділі «Діяльність Адміністративного Трибуналу Австрії 1875-1918рр.» досліджено питання провадження в Адміністративному Трибуналі Австрії та особливості розгляду окремих категорій справ в Адміністративного Трибуналу Австрії.

Характеристика та ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що сформульовані в дисертації. Автором всебічно проаналізована наукова література за напрямом дослідження, досконало обґрунтовано програму досліджень, всебічно визначено їх мету та завдання, які включають дослідження, а саме проаналізувано джерельну базу дослідження – наукової розробки проблеми та узагальнено її історіографічні здобутки; визначено суспільно – політичні передумови створення Адміністративного Трибуналу в Австрії; виявлено особливості функціонування Адміністративного Трибуналу в Австро-Угорщині- монархії 1875-1918 р.р.; уточнено структуру та компетенцію австрійського Адміністративного Трибуналу при розгляді окремих категорій адміністративних справ; узагальнено та оцінено досвід організації діяльності Адміністративного Трибуналу Австрії у 1875-1918 і його вплив на утворення адміністративних судів в інших країнах Європи та світу.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. За матеріалами дисертаційної роботи опубліковано 13 наукових праць, з яких: 4

наукові статті у фахових виданнях. Матеріали, представлені у наукових статтях та тезах, викладені і узгоджуються з результатами дисертаційної роботи.

Текстових запозичень у дисертації без посилання на джерело, **інших елементів академічної недоброчесності у роботі не виявлено.**

Дисертація оформлена відповідно до встановлених нормативних вимог, написана грамотною українською мовою, характерною для наукових досліджень.

Разом з тим до змісту дисертаційної роботи є окремі зауваження:

1. У роботі дисертантом основна увага приділяється історико-правовому дослідженню Адміністративного трибуналу Австрії, проте відсутній порівняльно-правовий аналіз між сучасною системою адміністративної юстиції в Австрії чи Україні та предмету дослідження. Вважаємо такий аналіз зміг би актуалізувати роботу та її значення для практичної діяльності сучасної системи адміністративних судів.
2. У розділі 4.2. роботи аналізуються особливості розгляду окремих категорій справ у Адміністративному трибуналі Австрії. Водночас доцільно було б більше уваги приділити та розширити сферу розгляду справ, що стосувалися дискреційних повноважень органів публічної адміністрації.

Висловлені рецензентом зауваження носять дискусійний характер, хоча й потребують додаткової аргументації автора та не іпливають на загальну позитивну оцінку дисертації і складають підґрунтя для наукової дискусії під час захисту здобувачем свого дослідження.

Висновок: дисертація Дзіковського Максима Романовича на тему: «Правові основи організації та діяльності австрійського Адміністративного Трибуналу 1875-1918 рр.: історико-правове дослідження», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю «Право», є самостійним, цілісним і завершеним дисертаційним дослідженням актуальної для правознавства проблематики. У своїй сукупності результати дослідження

мають істотне значення для історико-правової науки, правотворчої та правозастосовної практик. Дисертація відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. No 44, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю «Право».

Рецензент:

професор кафедри

адміністративного та фінансового права

Львівського національного університету імені Івана Франка,

доктор юридичних наук, професор

В.В. Решота